

شبه 1 اردیبهشت 1397 - 4 شعبان 1439 - 21 آوریل 2018

درگذشت "ملك الشعراء بهار" ادیب و سیاستمدار (1330 ش)

درگذشت "ملك الشعراء بهار" ادیب و سیاستمدار (1330 ش)

استاد محمّدتقی بهار پسر ملك الشعراء محمد كاظم صبوري در سال 1266 ش در مشهد به دنیا آمد. از هفت سالگی به سرودن شعر روی آورد و از مظفرالدین شاه در 18 سالگی لقب ملك الشعراء گرفت. وی از محضر ادیب نیشابوری استفاده برد و علی‌رغم منع پدر از سرودن شعر، به دلیل علاقه و استعداد ذاتی، به این هنر گرایید. محمّدتقی بهار پس از مرگ پدرش دنبال تکمیل تحصیلات علمی را به منظور تقویت بنیه و به مرور سرآمد همه شاعران معاصر ایران گردید، تا جایی که به عنوان آخرین استاد شعر کلاسیک فارسی شناخته شد و آوازه جهانی پیدا کرد. بهار بعدها به خدمت دولت درآمد و پس از مدتی اشتغال در مناصب دولتی، در سلك آزادی خواهان و مشروطه طلبان جای گرفت. بهار فعالیت و های سیاسی خود را از آغاز نهضت مشروطه آغاز کرد و در این راه متحمل رنج زندان و تبعید و آوارگی گردید. در همه این احوال از آن روزها و شب‌ها که ملك الشعراء بهار، عمر خود را در زدوخوردهای سیاسی و روزنامه نگاری و حبس و تبعید و خدمت در مجلس شورای ملی می‌گذراند تا آن ساعت‌ها که با لحن دلچسب و سخنان دل‌انگیز و اشارات دلنشین خود در کلاس درس اشتغال داشت، حتی در ایام بیماری و آخرین روزهای زندگی، ذهن خلاقش از آفرینش معانی و موضوعات جدید باز نایستاد و مجموعه های شعری پدید آورد. از لحاظ ادبی نیز اهمیت شعر بهار بیشتر از آن جهت است که او زبان فصیح پیشینیان را به بهترین و دل‌انگیزترین صورت در سخن خود به کار برده است. بهار با اطلاع و آفری که از زبان فارسی و ادبیات قبل از اسلام داشت، به خلق ترکیبات جدید و وارد کردن بسیاری از لغات متروک لهجه های کهن در آثار خود توفیق یافت. تصحیح و حاشیه تاریخ سیستان و مجمال و التواریخ و تألیف سبک و شناسی نثر فارسی و دیوان اشعار و چند نوشتار سیاسی از جمله آثار اوست. استاد محمّدتقی بهار سرانجام در اول اردیبهشت 1330 ش در 64 سالگی به مرض سِل درگذشت.

رحلت فقیه بزرگوار آیت‌الله "میرزا علی غروی علیاری تبریزی" (1376 ش)

آیت‌الله حاج میرزا علی غروی علیاری تبریزی در سال 1280 ش (1319 ق) در بیت علم و تقوا در تبریز زاده شد. او که از نوادگان عالم بزرگ و فقیه جلیل، آیت‌الله حاج ملاعلی علیاری بود، پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی، راهی نجف اشرف گردید و سالیان بسیار در محضر حضرات آیات: سید ابوالحسن اصفهانی، ضیاء الدین عراقی، میرزای نایینی، سید ابوتراب خوانساری و سیدعلی آقا قاضی، زانوی ادب زد. وی در این دوران، مبانی علمی خود را در اخلاق، فقه، اصول، کلام، رجال، عرفان، حکمت و فلسفه استوار ساخت و در جوانی به دریافت اجازات متعدد روایی و اجتهادی از علمای بزرگ نجف نائل آمد. معظم له در 31 سالگی به درخواست جدّ عالی قدرش، آیت‌الله محمد حسن علیاری به تبریز بازگشت و به مدت 65 سال به تحقیق، تدریس، تألیف و پرورش شاگردان اشتغال ورزید. از آن فقیه سترگ نوشتارهای فراوانی به جای مانده که تقریرات درس خارج فقه حضرات آیات: عراقی، نایینی، سیدابوالحسن اصفهانی و نیز شرح عروة الوثقی در 15 جلد از آن جمله است. آیت‌الله علیاری سرانجام در چنین روزی برابر با 13 ذی‌الحجه 1417 ق در 96 سالگی در تبریز بدرود حیات گفت و پس از تشییع با شکوه، در حرم حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

روز بزرگداشت شیخ اجل "مصلح‌الدین سعدی شیرازی"

شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی در حدود سال 606 ق در میان خاندانی از عالمان دین در شیراز ولادت یافت. وی در اوایل جوانی برای تحصیل علوم ادبی و دینی راهی نظامیه بغداد شد و سپس به عراق و شام و حجاز سفرکرد. سعدی در اواسط قرن هفتم به شیراز بازگشت و منظومه حکمی بوستان را در سال 655 ق و گلستان را در مواعظ و حکم به نثر مسجع و آمیخته با قطعات اشعار دل‌انگیز در سال 656 ق، نگاشت. وی از آن پس، قسمت عمده عمر خود را در زادگاه خود گذراند تا این که در سال 691 ق در 85 سالگی درگذشت و در خانقاه خود به خاک سپرده شد. در سخن سعدی، غزل عاشقانه آخرین حد لطافت و زیبایی را درک کرده و لطیف‌ترین معانی در ساده‌ترین، فصیح‌ترین و کامل‌ترین الفاظ آمده است. سعدی در حکمت و موعظه و ایراد حکم و امثال از هر شاعر پارسی گوی موفق‌تر است و نثر مزین و آراسته و شیرین و جذاب او در گلستان، بهترین نمونه نثرهای فصیح فارسی می‌باشد. در جمهوری اسلامی ایران، اول اردیبهشت به عنوان روز سعدی نامگذاری شده است که همه ساله در مراسم و های ویژه، گرامی داشته می‌شود.

ولادت حضرت ابوالفضل العباس (ع) (26 ق)

حضرت ابوالفضل العباس (ع) فرزند برومند امام علی (ع) از مادری مشهور به ام‌البنین متولد شد. حضرت ابوالفضل (ع) از محضر پدری چون امیرالمؤمنین و برادرانی همچون امام حسن (ع) و امام حسین (ع)، فیوضات علمی، معنوی و اخلاقی

چهارم شعبان سالروز ولادت با سعادت حضرت ابوالفضل(ع) در جمهوری اسلامی ایران روز جانباز نامیده شده است. درگذشت "ابوسعید ابوالخیر" عارف و شاعر معروف (440 ق)

ابوسعید فضل بن ابی الخیر از اکابر و مشایخ عرفا و صوفی نامی قرن پنجم هجری در اواسط قرن چهارم هجری به دنیا آمد. وی از کودکی ریاضات سخت کشید و به خدمت جمعی از بزرگان صوفیه رسید. ابوسعید ابوالخیر پس از تحمل رنج فراوان در این راه، از دست بعضی از بزرگان، خرقه و رملی خلافت گرفت و در خانقاه خود در میهنه و نیشابور به ارشاد سالکان و وعظ و هدایت مردم پرداخت. وی از اولین کسانی است که نظریه و رملی وحدت وجود را در خراسان پراکند و قول و سماع را در میان خانقاهیان متداول ساخت و از این حیث در تاریخ تصوف، مقامی خاص دارد. ابوسعید در هشتاد و سه سالگی در میهنه وفات یافت. اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابوسعید، شرح مفصلی از احوال اوست که توسط محمد بن منور یکی از نوادگان ابوسعید تالیف شده است. به سلطنت رسیدن اولین پادشاه انگلستان (827م)

پیش از تشکیل حکومت پادشاهی در بریتانیا، انگلیس به صورت ملوک الطوائفی اداره می شد و به چندین واحد جغرافیایی تقسیم شده بود. اِگبرْت که شاه یکی از این مناطق بود، پس از جنگ با سایر شاهان محلی، آنها را مطیع خود کرد و در 21 آوریل سال 827م به عنوان اولین پادشاه انگلستان و سرسلسله ساکسون های غربی، بر تخت سلطنت نشست. این سلسله تا سال 1016م که دانمارک، انگلیس را تصرف کرد بر این کشور پادشاهی نمود. تولد "هیپولیت تِن" مورخ و ادیب معروف فرانسوی (1828م)

ایپولیت یا هیپولیت تِن ادیب و منتقد فرانسوی در 21 آوریل 1828م در فرانسه به دنیا آمد. وی با کمک هوش و استعداد فراوان خویش توانست ضمن تکمیل تحصیلات، در سن 25 سالگی از رساله دکترای خود دفاع نماید. چند سال بعد، این رساله انتشار یافت و اصول تحقیق و نقد آن، مبنای تاریخ ادبیات جدید فرانسه گردید. تِن پس از چندی، در زمینه نقد و بررسی آثار ادبی، کتبی نگاشت و آن گاه به سویی فلسفه کشیده شد. وی پس از چند سال سفر به کشورهای اروپایی، کتاب معروف خود به نام ریشه و رملی های مملکت در فرانسه معاصر را در 6 جلد نگاشت. در این اثر که بسیار شهرت یافت، تِن در حدود سه هزار صفحه درباره تاریخ فرانسه در زمان انقلاب و زمان حکومت سلطنتی نگاشت و در آن با کمال بی طرفی، مراحل مختلف تحول جامعه فرانسوی را مورد مطالعه قرار داد. هم و رملی؛ چنین پرده نقاشی دقیقی از جامعه نوین پیش چشم گذارده که باز، ریشه و رملی؛ اش را در جامعه قدیم یافته است. در نظر تِن، در فرانسه قدیم، لذت، مورد توجه مردم بوده و در فرانسه جدید ثروت، ماجراجویی و جنگ. روح قضاوت جامعه که عنصر اصلی این اثر است و هم و رملی؛ چنین استعداد نویسندگی انکارناپذیر تِن، موجب شده است که این کتاب تحقیقی مفصل، در ردیف آثار مهم آخر قرن نوزدهم قرار گیرد. هیپولیت تِن در سال 1878م به عضویت آکادمی فرانسه پذیرفته شد. به طور کلی وی نویسنده و رملی؛ ای پر قدرت است که از نظر فلسفه در نسل طرفدار فلسفه تحقیقی یا اثباتی آگوست کنت قرار دارد. تِن از نظر ادبیات نیز در بزرگان پس از خود نفوذ عمیق برجای گذاشته و در قلمرو آثار تاریخی، ارتباط تاریخ را با زندگی جوامع بنیان گذارده است. به طور کلی هیپولیت تِن در کتاب و رملی؛ هایش کوشیده است تا آثار ادبی، هنری و وقایع تاریخی را با توجه به سه عامل نژاد، مکان و زمان، تشریح کند. از تِن آثار متعددی بر جای مانده که ایده و رملی؛ آلیسم در انگلستان، فلسفه هنر در یونان، فلسفه هنر و تاریخ ادبیات انگلیس در 5 جلد از آن جمله است. هیپولیت تِن سرانجام در 5 مارس 1893م در 65 سالگی درگذشت.

برگرفت و در کمالات گوناگون به جایگاه رفیعی دست یافت. حضرتش پس از شهادت پدر از همراهی و یاری برادرانش فروگذار نکرد و سرانجام به همراه امام و پیشوای خود، حضرت امام حسین(ع) در صحرای کربلا به شهادت رسید.